

10.12.2013

Gorenjski glas

Stran/Termin: 9

Naslov: Med priznanjem in sramom

Naklada: 19.000,00

Avtor: Igor Kavčič

Površina/Trajanje: 566,93

Rubrika/Oddaja: KULTURA

Žanr: POROČILO

Gesla: VESNA JEVIKAR, PETER MUSEVSKI, VESNA PERNARČIČ, VESNA SLAPAR,

Med priznanjem in sramom

V petek smo si ogledali tretjo premiero Prešernovega gledališča v sezoni, krstno izvedbo predstave o nasilju med mladostniki Jaz, Batman avtorja in režiserja Vinka Möderndorferja.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Aktualna predstava Prešernovega gledališča Jaz, Batman je že v nekaj predpremiernih uprizoritvah v prejšnjem tednu doživela precej navdušenja med publiko, tako mladino kot med odraslimi. Vsekakor dober obet pred premiero. Če so lani s Shanleyjevo dramo Dvom dregnili v mrak spolnih zlorab v Cerkv in so po odmevnem avtorskem projektu 25.671 Oliverja Frlića osvetlili temo izbrisanih, so v kranjskem teatru tokrat besedilo z aktualno tematiko nasilja med mladimi naročili dramatik Vinku Möderndorferju. Drugi dober obet. Vsestranski literat, tudi avtor številnih dramskih besedil je namreč odlični »prevajalec« realnega življenja v pisano in igrano besedo. Zelo lucidno prepozna tako pozitivne kot negativne pojave v sodobni družbi z vsemi posledicami, ki jih ti nosijo s seboj.

Trinajstletnik Gašper, igra ga Aljoša Ternovšek, je zglede učenc, na katerega se zunaj šole spravi skupina sošolcev, ob prvem nasilnežu Želetu (Miha Rodman) še Pero (Borut Veselko) in Jola (Vesna Pernarčič). Ko začnejo maltretirati še njegovega prijatelja Marka (Matjaž Višnar), Gašperju potem, ko ga oče poslovnež (Borut Veselko) in mama navdušena

Vsak tretji Slovenec se je posredno ali neposredno že srečal z nasiljem med mladimi. / Foto: Mare Mutić

jogerka (Vesna Jevnikar) sprva ne znata poslušati, vendarle v šoli uspe »prijaviti« zadevo. Na soočenju med učiteljico (Vesna Slapar), otrokoma in njunima očetoma lažnivec izpade Gašper, saj si Marko v strahu ne upa priznati, da ga Žele izsiljuje, slednji pa si s svojim očetom (Peter Musevski) nadene svetniški sij. Ne verjame mu niti njegova ljubka prijateljica Tina (Darja Reichman), s katero se vsak dan po šoli družita še prek računalnika. Gašper, prizadet, ker sta zatajili družina in šola, zadevo prevzame v svoje roke in kot Batman, ki se bori proti zlu, pretepe Želetu in Marka. Prvega, ker je nasilen, in drugega, ker je izdajalec. Tudi sam kasneje osebnostno zabrede na stranpota ...

Avtor besedila v predstavi, ki jo je ob sodelovanju dramaturga Roka Andreja tudi režijsko osmisli, s konkretnim primerom »tukaj in zdaj« potrk na našo vest. Občutek, da je nasilje med mladimi žgoč problem v naši družbi, da se je vsak tretji v svoji mladosti srečal z njim, odrasli pa ne storimo dovolj, da bi ga zaježili, je grozljiv, še posebej ko Gašper v začetnem in zaključnem songu preštevava med gledalci, ena, dva tri ... ena, dva tri ... Otroci se ne rodijo nasilni, v take jih vzgoji družba, v kateri živijo, začeni z družino. Družba ne prepozna dovolj zgodaj tistih, ki preprosto niso imeli priložnosti biti dobri, hkrati pa ne sliši glasu tistih, ki zaradi njih trpijo.

Mar ni stavek očeta poslovneža, ki namesto da bi zaščitil sina, razmišlja, da se je tudi, ko gre za laž, včasih bolj strateško umakniti, grozljiv? Hkrati pa nam uro in dvajset dolga predstava da vedeti, da se nasilja ne rešuje z nasiljem.

Usklajen igralski ansambel Prešernovega gledališča nam niti za trenutek ne daje občutka, da na odru niso trinajstletniki, saj gledalci lahko vseskozi zavestno ali podzavestno vstopamo v svet današnjih mladostnikov. Nasilje je na odru dovolj nazorno, a hkrati vseskozi kaže pot v »rešljivost« problema. Prepričljiva je scenografija, preprosta, a vseskozi dopolnjuje mladostniško atmosfero na odru. Ozadje, sestavljeno iz računalniških simbolov, se spreminja v skladu s prizoriščem, družino, šolo ali ulico. Prepričljiv je jezik mladih, ki ga dopolnjujejo tudi songi, ki jih še znova in znova prepeva prva slovenska igralska vokalistka Vesna Pernarčič. Muzika, ki jo je posebej za pesmi v predstavi napisal vsestranski glasbenik Bojan Jurjevčič – Jurki, je »carska«. Kaj bi drugega sodilo v mladostniški uporniški kontekst kot rahel punkrock.

Jaz, Batman je predstava, ki ji prikimavamo, ja, točno tako je, hkrati pa nas je sram, da je tako in da ne naredimo dovolj, da bi bilo drugače.